

Zieglerju se je, akoravno mu je kralj v pismu ponudil tikanje, vendar-le očitalo, da je kralja razžalil z nedostolnim pogledom. Pred kipi francoskih kraljev odkrival se je kralj Ludovik II., oči je obračal na kviško in se je odmikal ritensko gredé.

Na kolodvoru objemal je kralj steber, kolikorkrat ga je za dalj časa zapustil, kedar se je pa odstranil za krajši čas, se ga je pa samo dotaknil. Ako se je kralj spominjal strašnih sanj, divjal je grozovito. Nekega hlapca z imenom Zurde je tako suval, bil in na steno lučal, da se ne more tajiti, da bi to ne bil vzrok čez leto nastale smrti slabotnega moža. Kralj premišljeval je po cele ure posebnih kaznih. Nek komorni strežaj moral bi se naložiti na osla in prepeljavati po veliki cesti. Komorni furir Hesselschwert dobil je nalog prejšnjega vojnega ministra generala Maillinger-ja v grajsko ječo zapreti. Tudi zoper kraljeve prince izdana so bila taka povelja. Kralj je dal dalje povelje nemškega prestola naslednika v Mentoni vjeti in mačiti; lakoto in žejo naj bi trpel in v hrepenenji po svojih naj pogine. Hesselschwertu dano je bilo dalje povelje, denarnega ministra Rudel-a vjeti in v Ameriko stirati. Državnim ministrom dajal je pridevke: „Pack“, „Gesindel“, „Geschmeiss“.

Poročevalec prečita lastnoročno kraljevo pismo do Hesselschwerta zaradi sklicanja deželnega zbora v ta namen, da mu preskrbi veliko milijonov za stavbene načrte kraljeve.

Hesselschwert poslan je bil v Regensburg, da bi pri med tem umrlem knezu Thurn in Taxis posredoval za posojilo 26 milijonov. S posredovanjem vojvoda Ludovika bavarskega hotelo se je tudi cesarja avstrijskega prositi za posojilo, eden adjutantov poslan je bil v Stockholm h kralju švedskemu. Tudi v Brasiliji bila je storjena poskušnja, dobiti posojilo. Dalje poslano so bile osebe v Carigrad k sultanu, k šahu v Teheran, da bi dobile denarja. Za slučaj, ko bi to ne imelo vspeha, dano je bilo povelje, najeti ljudi, kateri naj bi v bankah v Frankfurtu, v Stuttgartu, v Berlinu in v Parizu ulomili.

Izposlati bi se imeli štirje možje z nalogo, da naj preskrbi vsak dvajset milijonov, ne da bi bil drug za drugega vedel, tako, da bi naenkrat priteklo skupaj 80 milijonov. Onačevalno je, da na posamesnih listkih samo številka zapisana. Pri tej denarjaželnosti ne more čsupniti, da so se hoteli obrniti tudi do grofa pariškega, toda to ne opravičuje nikakoršnega političnega sumičenja. Res je, da je nek izumitelj strojev, Armand Faure iz Algena, o katerem je pa celó misliti, da ga ni, ponudil s pismom od 7. januarija 1886. posojilo po Rothschildu, toda pisatelj pisma nikakor ne omenja ničesar o zahtevanju ali drugem povodu. Pri teh okoliščinah zadobil je odbor prepričanje, da dotične, po časnikih razširjene govornice nimajo nikakoršne dejanske podlage. Med tem, ko se je povsod denar iskal, kjer se ga je kaj pričakovalo, morali so se do zadnjega časa podajati načrti za zgradbe.

Potem prečital je na mestu poročevalca poslanec dr. Buhl vse pismene in ustne izpovedbe zdravnikov o duševni bolezni kraljevi, potem pa je še poročevalec Bonn do besede objavil zapisnik o najdbah pri raztelesenji.

Ko je bilo preiskalno gradivo prečitano, prečital je še po želji odsekovi državni minister baron Lutz: 1) Ugovor denarnega ministra Riedel-a od meseca maja 1884. leta do kabinetnega tajnika, v katerem se kralju priporoča za pokritje dolgov 7½ milijonov pri banki najeti posojilo proti odstopu 900.000 mark na leto iz

civilne liste, proti kavciji in poroštvu sorodnikov; 2) potrdilo, da se je to posojilo sklenilo; 3) pisanje kraljevo do denarnega ministra, v katerem se vkljub novo nastalih dolgov 6½ milijonov zahteva, naj kaj stori za pospeševanje stavbenih namenov; 4) neposredno pisanje denarnega ministra do kralja, v katerem mu razlaga, da denarja ni in da je treba stavbe pustiti. — Dalje še kraljev ukaz zaradi tega pisma in pa koraki vsega ministerstva o tej zadevi.

Poluradno pojasnilo imenovanja novega trgovinskega ministra Bacquehema.

Monakovska „Allg. Zeitg.“ prinaša o pomenu imenovanja ministra Baquehem-a sledeče, kakor se zagotavlja iz vladinih virov prihajajoče pojasnilo:

Brez dvoma vstopi marquis Bacquehem v ministerstvo z enakim programom, kakor dr. pl. Gauč, namreč z namenom, strogo držati se svojega resora (delokroga) in zavzimate stališče nad strankami. Njegovo imenovanje obeta tedaj tudi dovoljen vpliv na stališče ministerstva nasproti strankam, ako bo ravno tako malo, kakor dr. Gauč pustil na-se vplivati od te ali one stranke, kar je prvemu zagotovilo podporo vseh strank. Ravno to pa je volja grofa Taaffe-a, tje dospeti, da se o strokovnjaških vprašanjih z ozirom na stvarno korist in brez vsikakoršnega vpliva narodnega strankarskega stališča odločuje. Videti je, da se bode temu namenu zdaj bolj približalo, posebno, ker se desnica, kakor so skušnje zadnjega zasedanja pokazale, ne more več smatrati za enotno stranko, in sama ne more več zahtevati, da bi merodajni vpliv imela. Levica pa, kakoršna je tudi njena manjšina pa to še manj more zahtevati, ker je v manjšini. Ako se tedaj sploh hoče parlamentarno vladati, je nepogojno potreba, da se ustanovi nova, iz različnih zmernih elementov sestavljena stranka, katera vsaj v strokovnjaških vprašanjih vladi zagotavlja zanesljivo večino. Da vlada, kolikor je v njeni moči, dela na dosego tega namena, izražuje se v imenovanju marquisa Bacquehema, ki je slecilo za imenovanjem Gaučovem.“

To je znano Taaffejevo guganje s „srednjo“ stranko. Videti je, da bi Taaffe tako stranko živo potreboval za dogotovljenje pogodbe z Ogersko, dvomimo pa, da bi se mu to posrečilo. Gotovo ga pri tem vprašanji čakajo najtehtnejši ugovori od českega oziroma poljskega kluba. Desnica pa je ravno v zadnjem zasedanju pokazala, da se ne dá raztrgati, akoravno bi bilo morebiti to vladi po volji. Kakor hitro pa to tako ostane, pa prihodnja „sredna“ stranka nima odločevati prav ničesar.

Slovenskim poslancem pa ne bo nikdar dvomljivo, kje imajo svoje prijatelje in kje nasprotnike, zato smo prepričani, da nihče izmed njih ne bo zgrešil svojega pravega mesta v politični borbi. — Za nas pa je imenovanje Bacquehemovo le malo pomenljivo, skoraj brez vsega pomena nasproti imenovanju naučnega ministra. Minister Pino bil je sicer Slovenec, kakor vsem strankam nasproti izredno prijazen v svojem delokrogu; ali ga bo v tem oziru Bacquehem dosegel, se sedaj ne more soditi. — Odločilno za Slovence pa bo, kako bo postopal minister Gauč, kaj bo on storil, kaj ne storil. — Ako bi se ravnal po izgledu Conradovim, potem zadeva slovenske poslance sveta dolžnost, v tesni zvezi z desnico državnega zbora v pravem trenutku one

korake storiti, ki so najpripravniji, da prestopi vprašanje slovenske narodne enakopravnosti iz dobe 7letnih lepih obljub v dobo vresničenja in vtelesenja.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda vršil se je izgledno minuli ponedeljek v dvorani ljubljanske čitalnice ob 11. uri dopoldne. Pred zborovanjem bila je sv. maša v novi cerkvi pri kolodvoru. — Navzoči so bili pri občnem zboru zastopniki vseh podružnic družbe z vseh slovenskih pokrajin. — Tem vnanjim gostom na čast priredili so pevci čitalniški uže v nedeljo večer pevsko veselico, katero je pa deloma motila ploha, katera se je vlila proti večeru.

Zborovanje samo pričel je predsednik osnovalnega odbora starosta slovenskih poslancev g. L. Svetec s primernim nagovorom. Za njim poročal je društveni tajnik profesor T. Zupan o delovanju družbe v minuli dobi. Temu sledi gospodarsko poročilo tajnikovo, katero kaže glavne družbe dosedanjih dohodkov 1160 gold. 50 kr., stroškov pa 145 gold. 75 kr. — Tem dohodkom pa niso vštete zeló izdatne svote, katere so prejele nekatere podružnice, ne pa še oddale glavni družbi, na pr. podružnica ljubljanska, ki ima nabrane gotovine uže blizo 1000 gold. — Pri volitvi dokončnega odbora izbran je bil za prvomestnika gosp. prof. T. Zupan (g. L. Svetec je odklonil izvolitev za to mesto), v odbor pa so bili izvoljeni gg.: Svetec, Murnik, dr. Vošnjak, J. Hribar, Žlogar, A. Žumer, J. Žičkar, Gr. Einspieler, dr. Tavčar, dr. vitez Bleiweis in M. Močnik.

— V tukajšnji podkovski šoli vršile so se zadnje dni pretečenega meseca skušnje pred izpraševalno komisijo, kateri je predsedoval vodja podkovske šole dr. vitez Bleiweis-Trsteniški. 28. junija izpraševalo se je 19 kovačev (18 Kranjcev, 1 Štajarc), kateri niso obiskali šole, od teh oglasilo se je prvokrat 16 kovačev, 3 ponavljali so skušnjo. Skušnjo prestalo z zadostnim vspehom je pa le deset kovačev, 8 mora ponavljati skušnjo čez eno leto, eden odstopil je med skušnjo. 30. dne junija delali so skušnjo učenci podkovske šole. Izmed 11 učencev bilo je 9 Kranjcev, eden Štajarc, eden Hrvat; 5 Kranjcev dobilo je podpore od vis. ministerstva za poljedelstvo, Hrvat dobil je podpore od kr. hrvatske vlade, 5 izšolalo se jih je na lastne stroške. Vspeh je bil jako dovoljen, 3 kovači so z izvrstnim vspehom, 8 pa z dobrim vspehom prestali skušnjo iz podkovstva in nauka ogledovanja klavne živine in mesa. Po vspehu vrstijo se učenci tako-le:

1. Hiti Jernej iz Bočkovega, okraj Logatec.
2. Kovač Janez iz Male Ligojne, okraj Ljubljana.
3. Ogrin Janez iz Stare Vrhlike, okraj Ljubljana.
4. Kapus Jaka iz Nove vasi, okraj Radoljica.
5. Stukelj Alojz iz Doba, okraj Kamnik.
6. Skarja Karol iz St. Ruperta, okraj Krško.
7. Radi Anton iz Blance na Štajarskem.
8. Zakotnik France iz Dorferjev, okraj Kranj.
9. Rovan Janez iz Podkrajja, okraj Postojna.
10. Tončič Alojz iz Klanca na Hrvatskem.
11. Resman Janez iz Begenj, okraj Radoljica.

— Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ praznovalo bode spomin slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda s tem, da se vdeleží nedeljo 11. t. m. sv. maše ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Petra, pri kateri se bode pela Nedvedova maša „K tebi srca povzdignimo“, ter se vabijo čast. društveniki, da se polnoštevilno udeležé.

— V spomin 300letnice Trubarjeve smrti priredilo je pisateljsko društvo poseben Trubarjev večer, pri ka-

terem je gosp. prof. Levec opisaval delovanje Trubarjevo in pa živo risal velike zasluge Trubarjeve za slovenščino v 16. stoletji. — Nemškutarski modrijani se ve da vkljub vsem dokazom bodo nehali trditi, da je bil slovenski rod iznajden še le leta 1848.

— „Slovan“ prinaša v svoji 13. številki jako dobro podobo pokojnega rodoljuba Božidara Raiča.

— Gosp. Rudolf grof Chorinsky, c. kr. deželne vlade kranjske svetovalec z naslovom dvornega svetovalca, premeščen je kot pravi dvorni svetovalec k c. kr. namestništvu štajarskemu v Gradec, na mesto grofa Merveldt-a, ki je imenovan za deželnega predsednika v Šlezijo. — Nadejamo se, da pri naši deželni vladi grof Chorinsky dobi naslednika domačina, slovenščine zmožnega.

— Češnjev somenj ljubljanski bil je za sedanji čas primerno dobro obiskan. Na živinski trg prignalo se je 1502 goved konj in telet in tudi kupčije je bilo še nekoliko, pa, kakor uže drugače misliti ni, cene povoljne samo kupcem, prodajalcem kmetom pa nikakor ne. — Ker je zadnji teden jako lepo, gorko vreme, vse kosi in hiti spravljati mrvo; v ljubljanski okolici je košnja zakasnela za dobrih 14 dni.

— Gosp. H. Blumauer, poštni oficijal v Ljubljani, premeščen je za poštnega blagajnika v Beljak.

— Večja družba Čehov namerava, kakor beremo v českich listih, meseca avgusta obiskati Ljubljano, Postojno, Trst in Bled.

— Kolera prikazuje se uže tu in tam v sosednem nam Trstu in na Reki. — Po vseh dosedanjih skušnjah ni se še našlo zdravila zoper to hudo bolezen, toliko pa se vidi povsod, da onih krajev, kjer je snažnost in pa oseb, ki so zmerne in se varujejo sumljivih jedi in pijač, se ogiblje ta bolezen. — En delavec v Trstu, ki je pred 2 dnevoma tam umrl, obstal je pred smrtjo, da je pil morsko vodo.

Sicer časniki pišejo o mnogih pripomočkih, ki so branili nalezenje te bolezni, kakor zavživanje nekoliko česna, pomazanega na opečen beli kruh, na katerega se kane še nekaj jedilnega olja, drugi priporočajo poleg česna po nekoliko žganja vsak dan. — Upamo, da nam pri nas ne bo treba skušati takih pripomočkov, to pa vemo, da kakor sploh zoper vse bolezni, priporoča se še posebej zoper nevarnost bolezni kolere v prvi vrsti snažnost in zmernost.

— V rudnik Zagorski pridrla je — kakor „Laib. Zeitg.“ piše — vsled dolzega deževanja voda, tako, da je celó stroj za vodo odvajati, 6 metrov globoko pod vodo in da je nevarnost, da bi se moral ves rudnik opustiti. — Upamo, da se bodo pa uže znali vode zopet znebiti.

— Vrboreja. Zadnje poročilo c. kr. glavnega nadzorstva avstrijskih železnic omenja, da so se nasadi vrb ob skoro vseh avstrijskih železnicah v zadnjih letih dobro obnesli in da je obilo šibovja sposobnega za uporabo pri pletenji košarn. Mi toraj opozarjamo vse one, ki se bavijo s pletenjem košarn, na te bogate nasade; posebno obili pa so še nasadi ob južni in Rudolfovi železnici.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Ker je cesar namenjen, za dalje podati se na deželo, pozvan je bil ministerski predsednik Tisza na Dunaj, kjer je imel cesarju poročati o tekočih opravilih, gotovo je bilo kaj govora tudi razun družih zadev o predstoječi avstrijsko-ogerski pogodbi. — Sicer se pričinja sedaj čas tihote za notranjo politiko.